

Podlaski Urząd Wojewódzki
w Białymstoku
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

Białystok, 13 czerwca 2011 roku

OB-III.431.8.2011.JW

POLECONY

**Za zwrotnym
potwierdzeniem odbioru**

**Pan
Roman FIEDOROWICZ
Wójt Gminy Raczek**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206), uprzejmie informuję, iż przeprowadzona w dniu 21 lutego 2011 roku przez pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku kontrola koordynowana w Urzędzie Stanu Cywilnego w Raczkach - dotyczyła oceny prawidłowości realizacji zadań określonych ustawą z dnia 29 września 1986 roku - prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688 z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 roku, Nr 136, poz. 884 z późn. zm.), ustawą z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

Zakres zadań objętych kontrolą i dokonane ustalenia opisano szczegółowo w protokole z kontroli, podpisanym dnia 26 maja 2011 roku - bez uwag, przez Wójta Gminy Raczek - Pana Romana Fiedorowicza.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Stwierdzono, że akty urodzeń, małżeństw i zgonów objęte kontrolą, oznaczone są kolejnymi numerami, oddzielnie dla każdego rodzaju aktów. Numerom poszczególnych aktów odpowiada numer tzw. akt zbiorowych, które prowadzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Miejsca niewypełnione w poszczególnych rubrykach aktów i w rubryce „uwagi” są zakreślone w sposób uniemożliwiający późniejsze dokonanie wpisów. Wzmianki i przypiski do aktów stanu cywilnego prowadzone są na bieżąco.

Księgi stanu cywilnego za 2010 rok zostały zamknięte i prawidłowo otwarte na rok 2011 - zgodnie z § 12 rozporządzenia.

Nie stwierdzono naruszenia właściwości miejscowej organu uprawnionego do sporządzania aktów urodzeń, małżeństw i zgonów.

KANCELARIA
2011-06-14

przyjęł

Wszystkie akty urodzenia w okresie objętym kontrolą sporządzono na podstawie decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Raczkach. Akty urodzenia zawierały dane określone w art. 40 ust. 2 p.a.s.c.

W zakresie rejestracji zgonów kontrola wykazała, że zgłoszenia zgonów dokonywane były prawidłowo, w ustawowym terminie i przez osoby do tego upoważnione zgodnie z treścią art. 65 p.a.s.c. Terminy sporządzania aktów zgonu były zachowane. Akta zbiorowe do poszczególnych aktów zgonu kompletowane były prawidłowo. Każdorazowo znajdowały się w nich karty zgonu.

Odpisy aktów stanu cywilnego wydawane są osobom i podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

Stwierdzono w pracy Kierownika USC w Raczkach następujące nieprawidłowości:

1. W podjętych decyzjach dotyczących wpisania i uzupełnienia aktu urodzenia Nr 1/2010 Kierownik USC nie odzwierciedlił faktu, iż strona była reprezentowana przez pełnomocnika.
2. Przyjęcie do akt zbiorowych aktu urodzenia Nr 1/2010 tłumaczenia zagranicznego aktu urodzenia dokonanego przez inny podmiot niż określony w § 9 rozporządzenia.
3. Decyzje dotyczące transkrypcji aktów urodzenia Nr 5/2010, 7/2010, 11/2010, 1/2011 oraz aktów małżeństwa Nr 20/2010, 1/2011, jak również decyzje o ich uzupełnieniu, a także sprostowaniu oraz decyzja Nr USC.5355.2.2011 dotycząca zmiany nazwiska – wysłane zostały stronom za pośrednictwem polskich placówek konsularnych za granicą – jednakże w aktach zbiorowych brak jest informacji zwrotnej o doręczeniu decyzji stronom.
4. Sporządzenie aktu małżeństwa Nr 2/2011 pomimo, iż zaświadczenie stwierdzające, że oświadczenia o wyrażeniu woli jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu zostały złożone w obecności duchownego przy zawarciu związku małżeńskiego podlegającego prawu wewnętrznemu kościoła, przekazano do USC w Raczkach po upływie pięciodniowego terminu, a nie zachodziły przesłanki do zawieszenia biegu tego terminu.
5. Nanosząc – w transkrybowanych aktach małżeństw – wzmianki dodatkowe o nazwiskach dzieci pochodzących z małżeństwa Kierownik USC w sposób nieprecyzyjny powołał przepisy prawa (dot. aktów małżeństwa Nr 2/2010, 20/2010). Ponadto w akcie małżeństwa Nr 20/2010 oraz 1/2011 nie zostało określone nazwisko mężczyzny noszone przez niego po zawarciu związku małżeńskiego.
6. W kontrolowanym okresie (lata 2010-2011) Kierownik USC wydając decyzje dotyczące wpisywania, sprostowania i uzupełniania aktów stanu cywilnego w polskich księgach stanu cywilnego nie stosował się do obowiązującego jednolitego rzeczowego wykazu akt dla organów gmin i związków międzygminnych (szczegółowo omówiono w protokole)

Zawiadamiając o powyższym proszę o podjęcie stosownych działań zmierzających do usunięcia wskazanych nieprawidłowości w przyszłości tj.:

- ad 1. Zwrócenie uwagi aby w sytuacji, gdy strona działa przez pełnomocnika, fakt ten był odzwierciedlony w decyzjach wydawanych przez Kierownika USC.
- ad 2. Przestrzeganie zasady określonej w § 9 rozporządzenia, tj. aby dokumenty wystawione w języku obcym składane w związku z dokonywaniem czynności z zakresu rejestracji

stanu cywilnego, przyjmowane były wraz z ich urzędowym tłumaczeniem na język polski dokonanym przez tłumacza przysięgłego lub polskiego konsula.

- ad 3. Wyegzekwowanie od właściwych polskich placówek konsularnych dowodów dostarczenia decyzji stronom.
- ad 4. W przypadku dostarczenia do USC zaświadczenia od duchownego po upływie pięciodniowego terminu – należy stosownie do art. 61a ust. 5 prawa o asc odmówić sporządzenia aktu małżeństwa oraz powiadomić na piśmie osoby zainteresowane o przyczynach odmowy. Z kolei osoby te w terminie 14 dni od dnia doręczenia im pisma Kierownika USC mogą wystąpić z wnioskiem do sądu rejonowego właściwego ze względu na siedzibę USC o rozstrzygnięcie, czy okoliczności przedstawione przez Kierownika USC uzasadniają odmowę dokonania czynności (art. 7 ust. 2 prawa o asc).
- ad 5. W aktach małżeństwa, sporządzonych na podstawie decyzji podejmowanych w trybie art. 73 ust. 1 należy nanosić w sposób precyzyjny wzmiankę dodatkową o nazwiskach małżonków i dzieci pochodzących z tego małżeństwa (tj. z powołaniem odpowiednich przepisów prawa).
- ad 6. Rejestrowanie spraw dotyczących: wpisywania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg stanu cywilnego, uzupełnienia lub sprostowania aktów stanu cywilnego w teczkach oznaczonych właściwym numerem i hasłem klasyfikacyjnym – zgodnie z obowiązującym jednolitym rzeczowym wykazem akt.

Ponadto proszę o podjęcie działań mających na celu ustalenie istnienia małżeństwa (akt małżeństwa Nr 2/2011 został sporządzony, pomimo że zaświadczenie duchownego przekazane zostało do usc po wpływie pięciodniowego terminu). Sporządzenie aktu małżeństwa pomimo niezachowania przesłanek określonych w art. 1 krio umożliwia wytoczenie powództwa o ustalenie nieistnienia małżeństwa (art. 2 krio). Legitymacja czynna do wystąpienia z takim żądaniem przysługuje każdej osobie, która ma w tym interes prawny, a także prokuratorowi (art. 22 krio).

W związku powyższym prosimy o powiadomienie prokuratora o powyższej sytuacji, celem ewentualnego wytoczenia powództwa o ustalenie nieistnienia małżeństwa.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Prosimy również o przesłanie (łączenie z odpowiedzią na niniejsze pismo) kopii Państwa wystąpienia do prokuratora w kwestii ustalenia istnienia małżeństwa.

z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Władysław Gawkowski
Dyrektor Wydziału
Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

2011-06-13

INSPEKTOR WOJEWODZKI

Krzysztof Michalski